

Sygn. akt III UK 466/18

POSTANOWIENIE

Dnia 14 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania A. S.A. w Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W.

z udziałem zainteresowanych: M. K., A. S. , I. P. , P. S., P. K. , A. K. , P. K. , D. S. ,
B. M.

o ubezpieczenia społeczne,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 14
listopada 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 5 grudnia 2017 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 grudnia 2017 r., sygn. akt III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) – w sprawie z wniosku „A.” S.A. w Z. (dalej jako: „Spółka”) przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W. przy udziale M. K. , A. S. , I. P. , P. S. , P. K. , A. K. , P. K. , D. S. , B. M. – oddalił apelację Spółki od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ś. z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt VII U (...), oddalającego odwołania Spółki od decyzji organu rentowego z dnia 13 listopada 2013 r. (wydanej w sprawie M. K.) oraz decyzji z dnia 18 listopada 2013 r. wydanych w sprawach pozostałych zainteresowanych, w których ZUS stwierdził, że zainteresowani podlegali obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u

płatnika (Spółki) od 1 maja do 30 czerwca 2012 r. z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne szczegółowo określoną w poszczególnych decyzjach.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego odwołująca się Spółka zaskarżyła skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na istotne zagadnienie prawne ujęte w następujących pytaniach: Czy zasada ekonomii procesowej ma pierwszeństwo przed zasadą prawdy materialnej? oraz czy Sąd drugiej instancji obowiązany jest rozważyć i omówić w uzasadnieniu swojego wyroku wszystkie zarzuty apelacji odnoszące się do ustaleń faktycznych, w sytuacji gdy podziela ustalenia dokonane przez Sąd pierwszej instancji – w związku z tym – czy wynikający z art. 378 § 1 k.p.c. nakaz rozważenia zarzutów apelacji, nie pociąga za sobą obowiązku przeprowadzenia przez Sąd drugiej instancji własnej oceny materiału dowodowego w zakresie zgłoszonego zarzutu, której podstawy powinny zostać ujawnione w uzasadnieniu wyroku?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna odwołującej się Spółki nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że

skarżąca wykazała istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi

kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Ograniczenie się przez skarżącego do pytania nie jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów interpretacyjnych (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451).

Uwzględniając przedstawione wyżej założenia interpretacyjne należy stwierdzić, że skarżąca nie przedstawia istotnego zagadnienia prawnego sprawy w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przede wszystkim przedstawione w uzasadnieniu wniosku kwestie ogranicza tylko do ogólnikowych (retorycznych) pytań. Brakuje odpowiedniej jurydycznej argumentacji, którą wykazanoby, że w sprawie rzeczywiście występuje istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przedstawiane w uzasadnieniu wniosku kwestie były wyjaśniane w orzecznictwie sądowym – między innymi w powołanych w uzasadnieniu wniosku orzeczeniach Sądu Najwyższego. Wskazanie na brak pełnej jednolitości poglądów nie ma znaczenia w sytuacji, gdy w uzasadnieniu wniosku nie odwołano się do przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Niezależnie od powyżej wskazanej wadliwości uzasadnienia wniosku, ograniczenie się do powołania się na określone poglądy judykatury z równoczesnym zaakceptowaniem jednego z poglądów, nie przekonuje o wystąpieniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Brakuje odpowiedniego wyводу zawierającego argumentację polemiczną, którą zakwestionowanoby prawidłowość wskazanych poglądów orzecznictwa w zakresie omawianej kwestii. Rola Sądu Najwyższego nie może być redukowana do udzielania odpowiedzi na każdą wątpliwość przedstawioną we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. W przeciwnym razie funkcja „przedsądu” będzie bezprzedmiotowa, a postępowanie kasacyjne stanie się powszechną (kolejną) instancją (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2019 r., III UK 424/18).

W uzasadnieniu zarzutu naruszenia przepisu art. 379 pkt 2 k.p.c. w związku między innymi z art. 477¹¹ k.p.c. strona skarżąca zarzuciła nieważność postępowania, wynikającą z niepowiadomienia o toczącym się postępowaniu sądowym „R.” Spółki z o.o. Skarżąca nie podaje przy tym ani aktualnego adresu tej

spółki, ani tego, czy spółka ta nadal funkcjonuje w obrocie gospodarczym. Skarga nie zarzuca naruszenia przepisu art. 477¹¹ § 2 k.p.c. określającego pojęcie zainteresowanego, ograniczając się do ogólnikowego wskazania art. 477¹¹ k.p.c.; w sytuacji, gdy § 1 tego artykułu stanowi, iż stronami są ubezpieczony, osoba odwołująca się od orzeczenia wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności, inna osoba, której praw i obowiązków dotyczy zaskarżona decyzja, organ rentowy, wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności i zainteresowany. Skarżąca nie uwzględnia także stanowiska zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji, zgodnie z którym spółka „R.” nie była zainteresowanym w rozumieniu art. 477¹¹ § 2 k.p.c. w toczącym się postępowaniu. Nie była ona adresatem decyzji organu rentowego zaskarżonych w niniejszej sprawie.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.

as